

Tjänsteställe, handläggare
Regionledningsförvaltningen
Maria ÖhmanDatum
2024-05-08Dnr
24HSN1Sida
1(30)**Tid: 2024-05-08 kl. 09:15 – 13:30****Plats: Regionens hus i Härnösand,
Lokal Cypressen**

NÄRVARANDE

LedamöterElina Backlund Arab (S) Ordförande
Viktoria Jansson (M) Vice ordförande
Dennis Moström (C)
Pia Lundin (SJVP)
Erica Stenberg (SD)**Övriga ersättare**Gudrun Sjödin (S)
Torgny Jarl (S)
Ingela Korhonen (SJVP)**Tjänstepersoner**Maria Strandberg, Hälso- och sjukvårdsdirektör
Maria Öhman, Sekreterare

Under mötet lämnas följande informationer:

- Utredningen om Region Västernorrlands framtida sjukhusstruktur
Mikael Johansson, Director Ernst & Young AB
- Strategisk kompetensförsörjning – nulägesrapport om de projekt som ingår i Kompetensförsörjningsprogrammet.
Sandra Högberg, program- och projektledare
Lena Majlisdotter, projektledare kompetensförsörjning
Lena Laaksonen, HR-direktör
- Nämndens verksamhetsplan 2025–27, beredningsprocess
Katarina Rask, enhetschef Controlling hälso- och sjukvård

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 29 Val av justerare

Hälso- och sjukvårdsutskottet beslutar

att utse Pia Lundin (SJVP) att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 30 Fastställande av föredragningslista

Följande ärenden utgår:

- § 31 Delårsrapport januari – mars 2024, hälso- och sjukvård
- § 40 Yttrande över remiss betänkandet Utvecklat samarbete för verksamhetsförlagd utbildning – långsiktiga åtgärder för sjuksköterskeprogrammen (SOU 2024:9)
- § 45 Avveckling av mammografivagn m.m.

Med denna ändring beslutar Hälso- och sjukvårdsutskottet

att fastställa upprättat förslag till föredragningslista.

Datum	Dnr
2024-05-08	24HSN1

Sida
3(30)

§ 31 Delårsrapport januari – mars 2024, hälso- och sjukvård

Diarienummer: 24HSN74

Ärendet utgår.

Återkommer till Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 32 **Information om återrapportering överenskommelsen
Insatser inom området psykisk hälsa och
suicidprevention 2023**

Diarienummer: 22HSN4811
Ärendansvarig: Lena Lindgren
Handläggare: Karin Nyman

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Region Västernorrland erhöll 2023 medel från överenskommelsen *Insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention*. Medlen fördelades genom beslut i regionstyrelsen i april 2023. Information om fördelningen lämnades till hälso- och sjukvårdsnämnden, som då beslutade att information om återrapporteringen till staten skulle lämnas till nämnden. Regionens återrapportering för 2023 har nu skickats till Socialstyrelsen. Bedömningen är att insatserna väl motsvarar intentionen i överenskommelsen. Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås lägga informationen till sina handlingar.

Bakgrund

För 2023 träffades *Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner – Insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2023*. Överenskommelsen innehöll sju resurssatta områden:

- Utvecklingsarbete utifrån lokala och regionala handlingsplaner
- Främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa bland barn och unga
- Sammanhållen, behovsanpassad och personcentrerad vård och omsorg för personer med samsjuklighet
- Kunskapsbaserad och säker vård och omsorg
- Systematisk patient-, brukar- och anhörigmedverkan
- Stärkt och utvecklat suicidpreventivt arbete
- Förstärkt psykiatrisk traumavård

Vissa medel fördelades direkt till regionerna, vissa till kommunerna och vissa medel var länsgemensamma. Region Västernorrland erhöll totalt

20 833 tkr från överenskommelsen, varav 4 228 tkr från de läns gemensamma medlen.

Regionstyrelsen fattade beslut om övergripande fördelning av medlen, och information om fördelningen lämnades till hälso- och sjukvårdsnämnden. Nämnden beslutade då samtidigt att information om återrapporteringen skulle lämnas till nämnden. Detta ärende utgör denna information.

Socialstyrelsen fick regeringens uppdrag att följa upp överenskommelsen. I detta syfte har digitala enkäter skickats ut.

Samlad bedömning

Region Västernorrland har besvarat Socialstyrelsens digitala enkäter enligt direktiv. De inskickade svaren återfinns i sin helhet som bilagor i detta ärende. Bedömningen är att de insatser som genomförts väl överensstämmer med intentionerna i överenskommelsen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås besluta att lägga informationen till sina handlingar.

Beslutsunderlag

Svar enkät redovisning för fortsatt utvecklingsarbete utifrån lokal och regionala handlingsplaner – region. Område psykisk hälsa

Svar enkät redovisning insatser främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa bland barn och unga samt insatser för att stärka första-linjens vård BUP

Svar enkät för redovisning av insatser för en kunskapsbaserad och säker vård och omsorg, psykisk hälsa

§ 33 Information om återrapportering överenskommelsen om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården 2023

Diarienummer: 23HSN439
Ärendansvarig: Lena Lindgren
Handläggare: Karin Nyman

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Region Västernorrland erhöll 2023 medel från *Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården*. Medlen fördelades genom beslut i regionstyrelsen i april 2023, och hälso- och sjukvårdsnämnden fick information om fördelningen. Nämnden beslutade då att information om återrapporteringen till staten skulle lämnas till nämnden. Regionens återrapportering för 2023 har nu skickats till Socialstyrelsen. Bedömningen är att insatserna väl motsvarar intentionen i överenskommelsen, och nämnden föreslås lägga informationen till sina handlingar.

Bakgrund

Staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR) träffade för 2023 *Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården*. Västernorrland erhöll 10 092 tkr från överenskommelsen så kallade Block 2, strategiskt utvecklingsarbete. Medlen skulle enligt överenskommelsen användas för långsiktigt och förutsättningsskapande arbete. Överenskommelsen omfattade dessutom prestationsbaserade medel i det så kallade Block 1, vilka regionen kunde få del av i efterhand som en stimulans till de verksamheter som klarat vissa prestationskrav. Här erhöll Västernorrland cirka 46 mnkr under 2023.

Detta ärende handlar om de strategiska utvecklingsmedlen, Block 2. Regionstyrelsen beslutade i april 2023 om en övergripande fördelning av medlen. Hälso- och sjukvårdsnämnden fick information om fördelningen. Samtidigt beslutade nämnden att information om återrapporteringen till staten skulle lämnas till nämnden. Det här ärendet utgör denna information.

Socialstyrelsen har regeringens uppdrag att följa upp överenskommelsen *Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården*. I detta syfte anmodades regionerna att senast 31 mars 2024 lämna in tre underlag:

- Regional handlingsplan för ökad tillgänglighet till vård och behandling i hälso- och sjukvården
- Jämställdhetsanalys
- Redovisning i särskild redovisningsfil som Socialstyrelsen tillhandahållit

Underlagen återfinns som bilaga till detta ärende.

Samlad bedömning

Underlag till regionens redovisning av de strategiska utvecklingsmedlen i överenskommelsen har samlats in från flera delar av Region Västernorrlands organisation. Som framgår av bilagorna, så har medlen använts till att stödja flera olika insatser. Bedömningen är att insatserna väl motsvarat intentionen i överenskommelsen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås besluta att lägga informationen till sina handlingar.

Beslutsunderlag

Region Västernorrlands redovisning av överenskommelsen för ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården 2023

Bilaga 1 Regional handlingsplan för ökad tillgänglighet till redovisning av överenskommelsen för ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården 2023

Bilaga 2 Jämställdhetsanalys 2023 till redovisning av överenskommelsen för ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården 2023

Bilaga 3 Redovisning av överenskommelsen för ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården 2023

§ 34 **Information om återrapportering överenskommelsen En personcentrerad, tillgänglig och jämlik mödrahälsovård och förlossningsvård samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa 2023**

Diarienummer: 23HSN1060
Ärendansvarig: Lena Lindgren
Handläggare: Karin Nyman

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Region Västernorrland erhöll 2023 medel från *Överenskommelse om en personcentrerad, tillgänglig och jämlik mödrahälsovård och förlossningsvård samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa*. Medlen fördelades genom beslut i regionstyrelsen i april 2023. Hälso- och sjukvårdsnämnden fick information om fördelningen, och beslutade då att information om återrapporteringen till staten skulle lämnas till nämnden. Regionens återrapportering har nu skickats till Socialstyrelsen. Bedömningen är att insatserna väl motsvarar intentionen i överenskommelsen, och hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås lägga informationen till sina handlingar.

Bakgrund

Staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR) träffade för 2023 *Överenskommelse om en personcentrerad, tillgänglig och jämlik mödrahälsovård och förlossningsvård samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa*. Region Västernorrland erhöll 45 640 tkr från överenskommelsen, som är uppdelad i sju insatsområden:

- Utveckling av graviditetsvårdkedja
- Utveckling av eftervård
- Utveckling av relevant kompetens
- Utveckling av nya arbetssätt
- Insatser för en mer jämlik mödrahälsovård och förlossningsvård
- Utveckling av hälso- och sjukvård som rör kvinnors och flickors hälsa och sjukdomar inklusive sexuella och reproduktiva rättigheter

- Särskilda insatser för att stärka tillgängligheten till mödrahälsovården och förlossningsvården i landsbygden

Regionstyrelsen beslutade i april 2023 om en övergripande fördelning av medlen. Hälsa- och sjukvårdsnämnden fick information om fördelningen. Samtidigt beslutade nämnden också att information om återrapporteringen till staten skulle lämnas till nämnden. Det här ärendet utgör denna information.

Socialstyrelsen har regeringens uppdrag att följa upp överenskommelsen. I detta syfte skickades en redovisningsfil till regionerna. Filen omfattar information ur flera olika perspektiv, och skulle fyllas i samt tillställas Socialstyrelsen senast 31 mars 2024. Som bilaga till detta ärende återfinns hela den redovisning som Region Västernorrland lämnat.

Samlad bedömning

Socialstyrelsens redovisningsfil till regionerna är omfattande, och som framgår av Region Västernorrlands redovisning (bilaga) så har medlen inom överenskommelsen använts till att stödja många olika insatser. Bedömningen är att insatserna väl motsvarat intentionen i överenskommelsen, och samtliga sju insatsområden som ingick.

Hälsa- och sjukvårdsnämnden föreslås besluta att lägga informationen till sina handlingar.

Beslutsunderlag

Redovisning Överenskommelse om en personcentrerad, tillgänglig och jämlik mödrahälsovård och förlossningsvård samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa 2023.

**§ 35 Information om åiterrapportering överenskommelsen -
God och nära vård - En omställning av hälso- och
sjukvården med primärvården som nav**

Diarienummer: 23HSN1061
Ärendansvarig: Lena Lindgren
Handläggare: Karin Nyman

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Region Västernorrland erhöll 2023 medel från överenskommelsen *God och nära vård – en omställning av hälso- och sjukvården med primärvården som nav*. Medlen fördelades genom beslut i regionstyrelsen i april 2023, och hälso- och sjukvårdsnämnden fick information om fördelningen. Nämnden beslutade då att information om åiterrapporteringen till staten skulle lämnas till nämnden. Regionens åiterrapportering för 2023 har nu skickats till Socialstyrelsen. Bedömningen är att insatserna väl motsvarar intentionen i överenskommelsen, och hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås lägga informationen till sina handlingar.

Bakgrund

Staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR) träffade för 2023 överenskommelsen *God och nära vård – en omställning av hälso- och sjukvården med primärvården som nav*. Region Västernorrland erhöll knappt 134 954 tkr från överenskommelsen, uppdelat på flera olika delområden varav några var tydligt öronmärkta i överenskommelsen.

Regionstyrelsen beslutade i april 2023 om en övergripande fördelning. Hälso- och sjukvårdsnämnden fick information om fördelningen. Nämnden beslutade då att information om åiterrapporteringen till staten skulle lämnas till nämnden. Det här ärendet utgör denna information.

Socialstyrelsen har regeringens uppdrag att följa upp överenskommelsen *God och nära vård – en omställning av hälso- och sjukvården med primärvården som nav*. I detta syfte skickades en digital enkät till regionerna. Enkäten innehöll 46 frågor och skulle besvaras senast 31 mars

2024. Som bilaga till detta ärende återfinns hela det enkätsvar som Region Västernorrland lämnat.

Samlad bedömning

Socialstyrelsens enkät till regionerna är omfattande, och underlag till svaren har samlats in från flera delar av Region Västernorrlands organisation. Därefter har svaren bearbetats och skrivits in i det digitala enkätformulär som Socialstyrelsen anvisat. Flera underlag har då behövt kortas, eftersom många frågor i formuläret är omfångsstyrda. Några frågor är ”kryssfrågor” där möjlighet att lämna kommentar saknas. Det kan också noteras att några frågor i enkäten avser 2023, medan andra avser hela perioden 2019-2023.

Som framgår av regionens enkätsvar (bilaga) så har medlen inom överenskommelsen använts till att stödja en mångfald olika insatser. Bedömningen är att insatserna väl motsvarat intentionen i överenskommelsen, och de fyra utvecklingsområden som ingick;

- Utvecklingen av den nära vården med primärvården som nav
- Goda förutsättningar för vårdens medarbetare
- Insatser inom ramen för Vision e-hälsa 2025
- Förstärkning av ambulanssjukvården

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås besluta att lägga informationen till sina handlingar.

Beslutsunderlag

Återredovisning, riktat statsbidrag God och nära vård 2023.

§ 36 Delredovisning av utredningen om Region Västernorrlands framtida sjukhusstruktur

Diarienummer: 23HSN580
Ärendansvarig: Maria Strandberg
Handläggare: Henrik Kjellberg

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet beslutar

att överlämna ärendet till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Ärendebeskrivning

Utredningen om Region Västernorrlands framtida sjukhusstruktur lämnade i april en planerad delredovisning med förslag och rekommendationer. Enligt utredningens direktiv ska ett politiskt inriktningsbeslut fattas inför nästa etapp i utredningens arbete. I delredovisningen lämnar utredningen underlag för ett sådant beslut om vidare utredning. I planeringen ligger att utredningen, efter ett sådant beslut, ska övergå till en fördjupningsfas med fokus på genomförandeaspekter och detaljerade konsekvensbeskrivningar.

Bakgrund

Utredningen redovisar underlag som visar att Region Västernorrland har den lägst finansierade primärvården i landet och samtidigt den näst högsta nettokostnaden för sjukhusvården i Sverige per invånare. Utredningen bedömer därför, som en första utgångspunkt, att regionen är i behov av strukturella åtgärder inom hälso- och sjukvårdssystemet för att skapa en struktur som på ett långsiktigt hållbart sätt förmår att tillgodose befolkningens behov av hälso- och sjukvård inom ramen för en ekonomi i balans.

Utredningens direktiv inom ramen för den första etappen av arbetet fokuserade på tre så kallade huvudspår, där analysarbetet har utgått från 1/ sjukhuset i Sollefteås roll och förutsättningar utifrån befintligt verksamheter, 2/ nystart av akut kirurgi och förlossning vid sjukhuset i Sollefteå, samt 3/avveckling av sjukhuset i Sollefteå i dess nuvarande form. Utredningen har valt att föreslå ett fjärde alternativ och lämnar i detta sammanhang fyra mer konkreta rekommendationer:

- Etablera en strategisk satsning på att vidareutveckla och stärka förmågan till omhändertagande av framför allt äldre multisjuka patienter vid sjukhuset i Sollefteå. Detta innefattar en satsning inom

geriatrik och på en integrering mellan sjukhusvård, primärvård och den kommunala vården.

- Ha som långsiktig strategi att i Sundvall och Örnsköldsvik samla de delar av den specialiserade somatiska vården som kräver ett större akutsjukhus avancerade resurser, vårdnivå och skala.
- Reducera verksamhetsinnehåll, vårdnivå och omfattning av verksamheten vid sjukhuset i Sollefteå och anpassa verksamheten till dess nya uppdrag där fokus är på omhändertagande av lokala patienter som inte kräver det större akutsjukhusets högre vårdnivå och större resurs.
- Stärk primärvården i regionen i sin helhet. Öka finansieringen av primärvården genom att allokera om medel som idag går till den specialiserade somatiska vården.

Förvaltningens bedömning

Utredningen har analyserat de tre huvudspåren som tre likvärdiga alternativ. Det handlar om ett, relativt sett, mycket omfattande utredningsarbete som har genomförts. Utredningen har redovisat förslag och konsekvensbeskrivningar som bygger på en allsidig och grundlig analys. Utredningen har därefter – helt i enlighet med sina direktiv – vägt de tre alternativen mot varandra och lämnat en samlad bedömning och förslag till ett alternativ till utveckling.

Förvaltningen bedömer mot denna bakgrund att utredningen lämnar ett fullgott analysunderlag för att kunna fatta ett inriktningsbeslut inför utredningens andra etapp. Den fortsatta vägledningens exakta innehåll och mer detaljerade inriktning är dock ett utpräglat politiskt inriktningsbeslut. Förvaltningen har en beredskap för att ta fram mer detaljerade direktiv för det fortsatta utredningsarbetet – efter att ett sådant beslut har fattats.

Beslutsunderlag

Utredning av Region Västernorrlands framtida sjukhusstruktur – rapport etapp 1.

Överläggningar

Under överläggningarna beslutar utskottet att överlämna ärendet till nämnden utan eget förslag.

§ 37 Revidering av hälso- och sjukvårdens handlingsplan för kostnadsreduceringar

Diarienummer: 23HSN2705

Ärendansvarig: Maria Strandberg

Handläggare: Henrik Kjellberg, Katarina Rask

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet beslutar

att överlämna ärendet till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Ärendebeskrivning

I föreliggande ärende redovisas ett översiktligt utfall av hälso- och sjukvårdens handlingsplan för att klara sitt uppdrag om kostnadsreduceringar. Handlingsplanen beslutades av hälso- och sjukvårdsnämnden i december 2023. Ett särskilt fokus i handlingsplanen ligger på åtgärder som ska ge effekt under 2024. En mer översiktlig planering redovisades också för åtgärder under åren därefter (2025-2026). Handlingsplanens åtgärder beräknades leda till en kostnadsminskning om 175 mnkr 2024. Pågående beredning av ytterligare åtgärder beräknades ge ett tillkommande tillskott om 17 mnkr. Förvaltningen bedömer att en revidering av delar innehållet i handlingsplanen är motiverat med anledning av det ekonomiska utfallet under 2024.

Bakgrund

Den första bedömningen av årets första tre månaderna är att åtgärderna i handlingsplanen inte fått full förväntad effekt. Utvecklingen under 2024 har visat att totalkostnaderna ökat med i snitt 37 mnkr per månad, vilket är dubbelt så hög kostnadsnivå jämfört med målet för 2024. Den beslutade handlingsplanen tar sikte på att anlägga att en långsiktig och realistisk planering, där en strävan är att upprätthålla förmåga, kvalitet och arbetsmiljö inom hälso- och sjukvården. Det är fortsatt en helt central uppgift att bryta den underliggande kostnadsutvecklingen under innevarande år, vilket förvaltningen hittills inte lyckats med.

Förvaltningens bedömning

Den sammantagna effekten av att åtgärderna i handlingsplanen har inte nått upp till de målsättningar som har satts upp. Förvaltningens bedömning är att ytterligare åtgärder behöver arbetas fram. Den senaste analysen av det ekonomiska utrymmet visar på stor osäkerhet med anledning av få svar på

avrop från bemanningsföretagen och rådande varselsituation med Vårdförbundet.

I syfte att uppnå en god ekonomisk styrning arbetar hälso- och sjukvårdsförvaltningen med att åstadkomma en ny budgetmodell för 2025. Vissa delprojekt i handlingsplanen bedöms också ha fortsatt stor potential att reducera kostnaderna. Ett exempel är lägre inköpskostnader via mer strukturerade arbetssätt. Ett annat exempel är utveckling av nära vård-team som är en åtgärd som kan underlätta det samlade hälso- och sjukvårdssystemets funktionssätt i samband med att andra kostnadsreducerande åtgärder genomförs. Men totalt sett, står det nu klart, att förvaltningen behöver reducera sina kostnader i ett väsentligt större omfattning.

Handlingsplanens relativt breda fokus – via ett stort antal åtgärder – omfattar exempelvis ersättningar utöver avtal, bemanning, inköp, resor och utbildning samt köpt vård. Mycket talar för att det krävs ett fortsatt brett angreppssätt och en mycket tydlig kostnadskontroll för att klara uppdraget. Fattade beslut med utgiftsbegränsande potential behöver fullföljas utan undantag. Men det finns en risk att handlingsplanens många detaljförslag drar resurser och inte leder till reella kostnadsreduceringar inom ramen för den tidtabell som handlingsplanen har. I praktiken kan enskilda och mindre åtgärdsförslag istället prioriteras och drivas på områdes- och verksamhetsnivå. Ett större fokus kan då läggas på uppföljning och måluppfyllelse som utgår från resultatutvecklingen och bedömningen av kostnadsnivån för framtida månader som då kan ge en säkrare prognos.

Uppdraget kräver att områdena tillsammans åstadkommer underliggande verksamhetsförändringar i allt från bemanningsplanering, användning av hyrpersonal, riks- och regionvård, läkemedel etc. Mot den här bakgrunden är bedömningen att förvaltningen behöver revidera handlingsplanen och prioritera ett mer begränsat antal åtgärder. En sådan revidering kan redovisas till nämndens sammanträde i augusti 2024.

Överläggningar

Under överläggningarna beslutar utskottet att överlämna ärendet till nämnden utan eget förslag.

§ 38 **Återrapport av åtgärder med koppling till
Patientnämndens rapport om unga vuxna med psykisk
ohälsa - analys av klagomål och synpunkter på vården
under 2022**

Diarienummer: 23HSN2438
Ärendansvarig: Kristina Mårtensson
Handläggare: Henrik Kjellberg

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

I november redovisade hälso- och sjukvårdsförvaltningen bedömningar och pågående utvecklingsåtgärder med koppling till patientnämndens rapport – Unga vuxna med psykisk ohälsa – analys och klagomål under 2022 (23PAN319). I samband med nämndens behandling av ärendet uppdrogs åt hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma med en närmare presentation av de utvecklingsarbeten som sker utifrån rapporten. Redovisningen efterfrågades till nämndens sammanträde i maj 2024.

Bakgrund

Rapporten från patientnämnden byggde på inkomna klagomål med koppling till psykisk ohälsa och därmed förenade vårdbehov. Förvaltningen redovisade i detta sammanhang ett antal pågående initiativ och åtgärder med relevans för hela det område som rapporten behandlar. Ett exempel är projektet med barn- och ungdomsentrén som har som huvudsyfte att möta och stödja barn och unga med lindrig till måttlig psykisk ohälsa. Inom ramen för detta projekt sker inte minst ett arbete med att utforma och förankra samverkansrutiner när det gäller samarbetet mellan olika vårdnivåer.

Vidare omnämndes utvecklingsarbetet inom BUP, som bland annat syftar till att åtgärda förekommande väntetider. Under 2023 har verksamheten lagt ett ökat fokus på snabbare mottagande och en strukturering av förekommande behandlingsinsatser. Initiativ har också tagits för att utveckla riskbedömningar. I redovisningen ingick även en redogörelse för hur BUP för en områdesintern dialog med vuxenpsykiatrien kring hur övergången för patienter ska gå till. Ambitionen är att hitta lämpliga och fungerande

övergångar, som underlättar för patienterna och deras vård – något som har direkt relevans för den patientgrupp som tas upp i patientnämndens rapport.

Det konstaterades slutligen att det finns ett betydande utvecklingsbehov för gruppen unga vuxna med psykiska ohälsa. Mot bakgrund av det pågående och resultatinkriktade utvecklingsarbetet inom regionen, finns det anledning att invänta resultat och utfall inom berörda verksamheter, innan ytterligare åtgärder och initiativ tas.

Förvaltningens bedömning

Hela det problemområde som berördes i patientnämndens rapport är ett viktigt fokus för flera pågående utvecklingsåtgärder. När det gäller konkreta resultat kan följande punkter särskilt omnämnas:

- Inom vuxenpsykiatrien så har ett styrdokument ”Ledningssystem för patientsäkerhetsarbete” arbetats fram som bygger på att förstärka patientsäkerhet, egen kontroll avseende tvångsvården, avvikelshantering, etc. Den psykiatriska kliniken har som mål att all personal ska genomgå Socialstyrelsens utbildning: *Säker vård – nationell utbildning i patientsäkerhet*, förslagsvis vid APT eller studiedagar.
- Styrdokumentet ”Tvångsvård inom Barn- och ungdomspsykiatri och vuxenpsykiatri i Region Västernorrland” belyser särskilt tvångsvården och rutiner, utbildningar och uppföljning avseende denna del av vården. Bland annat ingår RESIMA-modellen och bemötandebildning som återkommande inslag i verksamheterna.
- En arbetsgrupp håller på att uppdatera det samverkansdokument som finns mellan primärvården och specialistpsykiatrien. Dokumentets mål och syfte är att undvika att patienter faller mellan stolarna och ”bollas” mellan olika vårdnivåer och verksamheter.
- Inom HälSam har en revidering och uppdatering genomförts av samverkansöverenskommelsen kring personer med psykisk funktionsnedsättning. Revideringen är i skrivande stund remissbehandlad och det finns en plan för påbörjande av implementering i närtid.

Under hela 2023 har stort fokus legat på att öka tillgängligheten i synnerhet till första besök. I januari 2023 låg tillgängligheten till första besök på 72 procent och i januari 2024 hade det ökat till 85 procent – arbetet fortsätter för att nå målet 100 procent tillgänglighet till första besök. Klinikens inriktning har under många år varit att ta särskild hänsyn till unga-vuxna personer och de med en svårare psykiatrisk problematik. Under 2024 så kommer ett särskilt fokus vara på att ha en hög tillgänglighet för

Datum **Dnr**
2024-05-08 24HSN1**Sida**
18(30)

åldersgruppen 18–25 år, bl.a. genom att samverka mellan SPOT-teamen och psykiatriska akutmottagningen.

Utöver ovanstående kan Barn- och ungdomsentréns (BUE) insatser under 2023 omnämnas. BUE har satsat mycket på att erbjuda öppna och förebyggande insatser bl.a. via digitala temabaserade föreläsningar. Man har, inte minst, utvecklat välbesökta och uppskattade digitala grupper för familjer, barn och ungdomar. Ambitionen är att kunna ge hjälp och stöd med hög tillgänglighet och genom att komma in tidigt förändra det psykiska måendet hos den enskilda individen. Tillgängligheten är alltså mycket god. Vårdsökande får kontakt direkt, samma dag som de söker. Ett påbörjande av insatser – i regel samtal – sker också utan dröjsmål. Verksamheten bedrivs i projektform fram till 2026. Uppföljning och analys av det systembidrag som Barn- och ungdomsentrén ger är en central del i den utvärdering som görs av verksamheten.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Datum
2024-05-08**Dnr**
24HSN1**Sida**
19(30)

§ 39 Tandvårdstaxa 2025

Diarienummer: 24HSN1504
Ärendeansvarig: Annri V Thimstrand
Handläggare: Mats Ellner

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar föreslå regionstyrelsen besluta

att fastställa ”Prislista Folktandvården 2025 – allmäntandvård”, ”Prislista Folktandvården 2025 – specialisttandvård”, ”Prislista Folktandvården 2025 - estetisk tandvård”, ”Prislista Folktandvården 2025 – frisktandvård” och ”Prislista Folktandvården 2025 – Lokala åtgärder”.

Ärendebeskrivning

Tandvårdstaxan för 2025 ska fastställas.

Bakgrund

Enligt beslut i Regionstyrelsen den 7:e juni 2023 skulle 2024 år justering av taxan genom ett tillfälligt avsteg fördelas ut jämt över 2 år.

Efter beslut i Regionfullmäktige den 20–21 juni 2018 §117 fastställs att tandvårds-, och frisktandvårdstaxan ska följa LPIK (Landstingsprisindex) exkl. läkemedel med en årlig prisjustering.

År 2025 är den justeringen angiven till 4,3 %.

Regionfullmäktige har också uppdragit till Regionstyrelsen att fastställa prislistor på åtgärd senast i juni månad årligen.

Förslag till Tandvårdstaxor 2025 bifogas.

Beslutsunderlag

Prislista 2025 - Allmäntandvård
Prislista 2025 - Specialisttandvård
Prislista 2025 - Estetisk tandvård
Prislista 2025 – Frisktandvård
Prislista 2025 – Lokala åtgärder

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Datum 2024-05-08
Dnr 24HSN1

Sida
20(30)

§ 40 Yttrande över remiss – betänkandet Utvecklat samarbete för verksamhetsförlagd utbildning – långsiktiga åtgärder för sjuksköterskeprogrammen (SOU 2024:9)

Diarienummer: 24HSN1274

Ärendet utgår.

Återkommer till Hälsö- och sjukvårdsnämnden.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 41 2023 års uppföljning av Hållbarhetsplan 2020 – 2024

Diarienummer: 24HSN80
Ärendansvarig: Maria Strandberg
Handläggare: Hanna Wahlund

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att godkänna 2023 års uppföljning av Hållbarhetsplanen; samt

att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Uppföljning av hållbarhetsplanens fyra målområden görs med fokus på fyra övergripande mål för Region Västernorrland under perioden 2020 – 2024. Uppföljningen genomförs i nämnd respektive styrelse och återredovisas med förvaltningens bedömning.

Bakgrund

I hållbarhetsplanen har de globala målen i Agenda 2030 omformats till fyra övergripande mål för Region Västernorrland under perioden 2020 – 2024.

Region Västernorrland är certifierad enligt ISO 14001, vilket ger ett systematiskt arbete med miljöfrågorna och hållbarhetsarbetet vävs med fördel ihop med miljöledningsarbetet för vinster i systematik och kvalitet.

Förvaltningens bedömning

Genomförandet av hållbarhetsplanen pågår men kanske inte riktigt i den takt som krävs för att målsättningarna ska nås i sin helhet. Det beror dels på resursbrist, dels utmaningar kopplat till målkonflikter där mer hållbara alternativ ur miljömässiga och sociala perspektiv initialt kan ge en högre kostnad för verksamheterna och organisationen. Hälso- och sjukvården har trots detta genomfört många positiva insatser under året. Några exempel nämns nedan;

- Arbete för att utveckla och fördjupa samverkan med civilsamhället har börjat ta form enligt politiskt fastställd riktning. Representanter från Hälso- och sjukvården har med övriga förvaltningar genomgått utbildning i syfte att påbörja nytt arbetssätt.
- Utbildning om våld i nära relationer har hållits för verksamheter inom hälso- och sjukvården. Personalen har även fått stöd i att skapa

rutiner och material som lathundar och flödesscheman anpassade till den egna verksamheten.

- Många hälso- och vårdcentraler har genomfört en extra satsning på att komma i gång med hälsosamtalen efter pandemin. Av de listade i målgruppen har ungefär 46 procent genomfört hälsosamtal, vilket är betydligt fler än de senaste åren. Till detta har en forskningsstudie om hälsosamtal på distans (videomöten med patienterna) har startats och datainsamlingen inleddes under hösten 2023.
- Hälso- och vårdcentralerna fortsätter att arbeta med att identifiera patienter med ohälsosamma levnadsvanor samt att erbjuda stöd. Socialstyrelsens kartläggning om regionernas levnadsvanearbete (publicerad december 2023) visar att Västernorrland är ett av de län som ger flest rådgivande samtal om hälsosamma matvanor, fysisk aktivitet och rökning.
- Upphandling för drift av restaurang Nöjet vid Sundsvalls sjukhus har genomförts. Den leverantör som kommer att driva restaurangen ska leverera 100 procent EU-ekologiskt.
- Radiofarmaka har upphandlats. I det nya avtalet kommer regionen ha ett samarbete med leverantör i syfte att ta fram ett retursystem för återanvändning av blyburkar.

Hållbarhetspriserna för året delades Tandregleringen och Pedodonti för sina konkreta åtgärder som ger positiva effekter både för patienter och organisationen. Framför allt minskas resorna när patienterna kan behandlas på fler orter, närmare hemmet.

Jämställdhetspriset mottogs av Länsverksamhet Obstetrik och gynekologi. De tilldelas priset för sitt arbete med inkludering och stor respekt för sin målgrupp.

Beslutsunderlag

Uppföljning Hållbarhetsplan 2023.

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

§ 42 Uppföljning av Årsredovisning Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg 2023

Diarienummer: 24HSN2329
Ärendansvarig: Maria Strandberg
Handläggare: Anders Lundin

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet beslutar att föreslå hälso- och sjukvårdsnämnden besluta

att nämndens löpande ägarstyrning för Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg är fullföljd för räkenskapsåret 2023, samt

att tillsammans med beslutet också överlämna PM om uppföljning avseende Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg samt dess årsredovisning för 2023 till regionstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsnämndens roll är bland annat att representera Region Västernorrland samt utöva Region Västernorrlands ägar- och huvudmannafunktion i hel- och delägda bolag, samt stiftelser och ekonomiska föreningar som bedriver verksamhet inom nämndens ansvarsområde.

Föreliggande uppföljning är en kontrollstation i nämndens uppföljning ur bland annat ett verksamhetsmässigt, ekonomiskt och finansiellt perspektiv.

Bakgrund

Svenskt Ambulansflyg är ett kommunalförbund där samtliga Sveriges 21 regioner är medlemmar. Verksamheten samordnar och utför ambulanstransport med flygplan med beredskap vid tre beredskapsbaser, dygnet alla timmar, året runt.

Förvaltningens bedömning

Ärendet har beretts av sakkunnig inom hälso- och sjukvård.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2023 Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg
PM uppföljning Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

Delges

Regionstyrelsen

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

**§ 43 Uppföljning - Första linjen för barn och unga,
psykisk hälsa**

Diarienummer: 23HSN1878
Ärendansvarig: Agneta Nordlander
Handläggare: Malin Lindberg

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet beslutar

att överlämna ärendet till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Ärendebeskrivning

Verksamheten barn- och ungdomsentrén (BUE) ska årligen avge en statusrapport till hälso- och sjukvårdsnämnden. Denna rapport är sammanställd som underlag till nämndens årliga uppföljning och beskriver fortsatt utvecklingen och etablering av första linjens vård, Barn och ungdomsentrén (BUE) – psykisk hälsa så som det har sett ut för verksamheten under perioden maj 2023-maj 2024.

Bakgrund

Regionfullmäktige beslutade 2021-01-20 att inrätta en ny verksamhet med ett första linjeuppdrag för barn och unga med lindrig till medel psykisk ohälsa inom regionens primärvård. Verksamheten har utformats som ett särskilt uppdrag med uppbyggnad i projektform under tiden 2021–2025. Organisatorisk tillhörighet finns inom Närsjukvårdsområde väster tillsammans med övriga särskilda uppdrag inom regionen. Verksamheten är länsövergripande och arbetar mot alla närsjukvårdsområden, länsverksamhet psykiatri och habilitering samt länets alla sju kommuner.

Grunden för genomförandet finns framskriven i en uppdragsplan med uppdragsmål för genomförande. Inför uppstarten framarbetades en genomförandeplan för jan 2022 – jan 2026 innehållande beskrivning av tillvägagångssätt, samt övergripande milstolpar och tidsramar för hela uppdragsperioden. Budgeten för verksamheten är även den utformad med stegvist införande och uppbyggnad av verksamheten.

Verksamheten har uppdraget att vara fullt utbyggd och etablerad 2026. Under projekttiden delar BUE och vård- och hälsocentralerna på delar av första linje-uppdraget.

Förvaltningens bedömning

Två år in i projektet är bedömningen att verksamheten hittills lyckats med uppdraget. Av kontinuerliga uppföljningar framgår verksamheten fyller sin funktion. Verksamheten når önskad målgrupp och är till hjälp för barn och föräldrar i hela länet. Värdet med utvecklad primärvård för barn och ungas psykiska hälsa återfinns på både individnivå (för enskilda barn och föräldrar som får tidig hjälp för de problem de upplever) samt på en mer övergripande nivå i och med att utbyggnaden innebär en ny vårdform med fokus på tidiga och hälsofrämjande och förebyggande insatser för barns psykisk hälsa.

I oktober 2023 tog verksamheten ett nytt steg och öppnade för målgruppen 6–14 år. Som förväntat innebar detta ett ökat inflöde och en patientgrupp med något mer omfattande vårdbehov. Utifrån verksamhetens syfte, uppdrag och ambition har verksamheten ständigt utvecklat arbetssätt för att kunna möta upp målgruppen tidigt och hantera större volymer genom att bland annat tillhandahålla öppna digitala föreläsningar och gruppinsatser.

Trots detta ser verksamheten påtagliga utmaningar inför fortsatt etablering och mottagande av full målgrupp 6 – 17 år kopplat till hantering av uppdrag och resurssättningen av verksamheten. I nuläget klarar verksamheten att hålla vårdgarantin men ledtiderna inom verksamheten har blivit längre än vad som upplevs acceptabelt inom första linjen. Det innebär att vissa barn i behov av behandling får vänta alltför länge med att få hjälp. Med ett ytterligare ökat inflöde bedöms det finnas risker kopplat till både patientsäkerhet och arbetsmiljö.

I statusrapporten redovisas genomförda aktiviteter under året samt ett urval av resultat och erfarenheter. Vidare ges en mer detaljerad genomgång och en bedömning av risker kopplade till sökbild och resursbehov för kommande år. Avslutningsvis lämnas några hållpunkter för det fortsatta arbetet under 2025.

De aktiviteter som planerades för 2023 har verksamheten genomfört enligt plan. Inför kommande fortsatt uppbyggnad ses behov av ny kartläggning utifrån möjlighet att långsiktigt klara uppdraget. Det fortsatta ökade vårdbehovet för barn och unga med psykisk ohälsa inom primärvården innebär en utmaning för resurssättningen och dimensioneringen av verksamheten, något som belystes i den utredning som föregick beslutet (Dnr 19RS10340). En slutsats då var att såväl uppdrag som tilldelad budget därför behöver följas upp och vid behov revideras.

Datum **Dnr**
2024-05-08 24HSN1

Sida
26(30)

Beslutsunderlag

Barn- och ungdomsentrén – psykisk hälsa – rapport till hälso- och sjukvårdsnämnd i maj 2024.

Överläggningar

Under överläggningarna beslutar utskottet att överlämna ärendet till nämnden utan eget förslag.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 44 Information, beredning av hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2025–2027

Diarienummer: 24HSN2121

Ärendeansvarig: Maria Strandberg

Handläggare: Katarina Rask, Andreas Haeggström

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att komplettera sammanträdesplanen 2024 med extra hälso- och sjukvårdsutskott den 5 september och den 18 september; samt

att i övrigt lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Nämnden har i uppdrag att bereda en verksamhetsplan inklusive ekonomi 2025–2027 i dialog med dess förvaltning.

Utgångspunkten är framtida ambitioner, prioriteringar, risker avseende måluppfyllelse på kort/lång sikt. Dialogerna förankras vidare i hälso- och sjukvårdens områden, och mynnar ut i att nämndens verksamhetsplan fastställs.

Planen beslutas under oktober månad och innehåller:

- Ett samlat dokument med verksamhetsplanering och ekonomiska ramar för kommande år, samt plan för nästkommande två år.
- Konkretisering av de politiska ambitionerna utifrån regionplanen.
- Mål ur regionplan som ingår i nämndens/styrelsens ansvarsområden respektive mål som är nämndens/styrelsens egna. Till målen kopplas indikatorer med tillhörande målnivåer. Hälso- och sjukvårdens områden lägger till aktiviteter i nästa led samt eventuellt ytterligare indikatorer.
- Samtliga mål och indikatorer riktas till den/de områden som ska ansvara för måluppfyllelse.

Nämndens verksamhetsplan följs upp via två delårsrapporter per år (januari-mars, respektive januari-augusti) och årsrapport. Utvalda följetal och aktiviteter följs därutöver upp genom uppföljningsdialoger enligt nämndens årsärenden.

Bakgrund

Under våren bereder regionstyrelsen regionplanens ambitioner och ramar 2025–2027 via ett antal dialogmöten som leds via Finansutskottet. Regionplanen fastställs i Regionfullmäktige i juni.

Hälso- och sjukvårdsnämnden bereder verksamhetsplanen och avsätter tid i augusti till oktober där framtida ambitioner, prioriteringar, risker avseende måluppfyllelse på kort/lång sikt processas på nämndsmöten samt via en beredande arbetsgrupp. Beredningens förslag föreligger sedan som beslutsunderlag till Hälso- och sjukvårdsnämnden i oktober

Förvaltningens bedömning

Föreslagen tidplan möjliggör att Hälso- och sjukvårdsförvaltningen kan få en tydligare styrning från Hälso- och sjukvårdsnämndens för planperioden 2025–2027. Den ger även förutsättningar för samverkan mellan nämndens ledamöter och förvaltningens tjänstemän avseende målsättningar och kvalitet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden står inför betydande ekonomiska utmaningar vilket innebär att prioriteringar är ett viktigt inslag i arbetet med nämndens plan 2025–2027.

Beslutsunderlag

PowerPoint Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2025–2027, information om beredningsprocessen.

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

Datum Dnr
2024-05-08 24HSN1

Sida
29(30)

§ 45 Avveckling av mammografivagn m.m.

Diarienummer: 24HSN2531

Ärendet utgår.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Datum **Dnr**
2024-05-08 24HSN1

Sida
30(30)

Justeras

.....
Elina Backlund Arab
Ordförande Hälsa- och sjukvårdsutskottet

.....
Pia Lundin

Vid protokollet

Maria Öhman

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------